

21 ta' Mejju, 1945.

Inhallelf:

L-Onor. Prof. Dr. E. Ganado, LL.D.

**Boll — Penali — Riċevuta — "Pro Memoria" —
Art. 85 ta' l-Ordinanza VII ta' 1-1918.**

L-Onor. Dr. Louis Galea ne. *versus* Nubli Victor Chapelle et.
Bierz jigi determinat jekk riċevuta hijer suġġetta għal boll hemm

bżonn li jiġi eżaminat il-kontenut u l-vera natura tad-dokument, indipendentement mill-isem li jiġi mogħti lil dak id-dokument.

Biez dokument jiġiea bhala riċevuta sogġetta għal boll, irid ikollu l-karattru tal-liberazzjoni totali jew parzjali, jew li jannulla debitu pre-eżistenti, jew iservi biez juri r-riċezzjoni effettiva ta' hwejjeġ jew depożiti, jew konsenja ta' flus, meta dak id-dokument jiġi mogħti għal dak il-fini.

Fil-każ ġie ritenut illi d-dokument fil-kwistjoni kien sempliċi "pro memoria", u ma kienx bollabili.

Il-Qorti, — Rat it-talba ta' l-attur nomine quddiem il-Qorti Civili tal-Maġistrati tal-Pulizija Gudizzjarja ta' Malta għall-kundanna tal-konvenuti proprio et nomine ta' penali dovuta taht l-Ordinanza VII ta' l-1918, talli huma jew hadd ieħor għalihom hargu riċevuta sogġetta għall-boll u li mhix bollata; bl-ispejjeż;

Omissis;

Rat is-sentenza mogħtija mill-Qorti fuq imsemmija fl-10 ta' April 1945, fejn eadhet it-talba ta' l-attur bl-ispejjeż kontra tiegħu; wara li kkunsidrat u enumerat il-fattijiet tal-kawża;

Illi dik il-liġi tikkontempla taxa indiretta li ma tammettix interpretazzjoni estensiva; illi skond id-dottrina, tant Ingliza kenim Taljana, huwa necessarju li jiġi eżaminat liema hija l-vera natura tad-dokument indipendentement mill-isem, kif ġie anki stabbilit fil-gurisprudenza lokali u estera (sent. App. 15 ta' Jannar 1917, "De Refako ne. vs. Bugeja"; Appell 22 ta' Marzu 1944. "Onor. L. Galea ne. vs. Muscat"; Kassaz. Ruma 8 ta' Mejju 1892, Annali d'Italia. Vol. XVII, P. II, no. 42, Vol. XII, P. I, p. 92);

Illi l-art. 85 tal-liġi fuq imsemmija huwa inspirat għal dawk il-prinċipji bil-mod estensiv kif inhu konċepit; illi d-dokument irid ikollu l-karattru tal-liberazzjoni totali jew parzjali, jew li jannulla debitu pre-eżistenti, jew iservi biez juri r-riċezzjoni effettiva ta' hwejjeġ, jew depożiti jew Konsenja ta' flus, meta dak id-dokument jiġi mogħti għal dak il-fini; illi l-attur li jieta' jingħad fuq id-dokument 'A' in kontestazzjoni illi l-kliem "amount paid in a bank" juru u jikkon-

89—90, Vol. XXXII, p. I, sez. III.

fermaw il-proċedura indikata fl-ewwel parti; illi d-dokument 'A' ma jistax jiġi kunsidrat bhala rċevuta meta hemm id-dokument 'B' suffiċjentement bollat;

Illi x-xhud Micallef, li mi-l-bidu kien imur huwa l-Bank, ma setax ma kienx jaf li l-vera rċevuta qiegħda fid-dokument 'B', għax huwa stess kien imur il-Bank u jieħu d-dokument 'B', u mbagħad iħallih fis-sed tal-Pool, u l-istess baqa' jsir meta beda jħalli cheque u l-flus għall-irċevuta;

Illi dana juri illi d-dokument 'A' u l-kliem tiegħu ma jirrux konfessjoni ta' pagament ("document of acknowledgement"), imma biss "modo operandi" li ma jistax jagħti lil dak id-dokument il-forza ta' rċevuta; u anki kieku kien hekk, il-preżenza tad-dokument 'B' iħassar dik l-apparenza, kif ġie deċiż in re "Rex vs. Overton" 1854, ċitat mill-Highmore page 270; anzi kieku d-dokument 'A' kien mogħti bhala rċevuta provviżoria, ma huwiex bollabili, għax il-partijiet ikun qiegħdin jirreferixxu għad-dokument l-iehor;

Illi l-każ "Omor. L. Galea ne. vs. Muscat" huwiex applikabili, għax f'dak il-każ ma kienx jeżisti d-dokument 'B' debitament u suffiċjentement bollat li "per se" jeskludi ċar il-karattru ta' rċevuta fid-dokument 'A', iżda l-prinċipji stabbiliti f'dik is-sentenza huma daww fuq esposti; illi l-iskop ta' l-imposta huwa dak li joġqot mhux il-mezz adottat, iżda n-"negozio giuridico"; mhux loġiku li jingħad illi f'dan il-każ il-leġislatur ried joġqot dik l-estriñsekazzjoni ġuridika tant fid-dokument 'B' kemm fid-dokument 'A'; "si et quatenus", dan l-aħħar juri xi rapport, u mhux sempliċement "pro memoria" ta' operazzjoni;

Rat in-nota ta' l-appell ta' l-attur nomine u ċ-ċitazzjoni tiegħu fe'n talab illi dik is-sentenza tiġi revokata u tiġi mil-qugħa t-talba ta' l-attur nomine; bl-ispejjeż:

Omissis;

Tikkunsidra;

Illi l-prinċipji ġuridiċi stabbiliti fis-sentenza li minnha hemm appell huma eżatti, u ġew anki applikati minn din il-Qorti in re "Dr. L. Galea vs. Muscat", fis-sens illi dak li trid il-liġi fl-art. 85 ta' l-Ordinanza VII ta' l-1918 huwa d-

dokument li bih min ikun qiegħed iħallas ikollu diskariku ta' dak li ħallas. Meta min ikun ħallas lil Pool kien imur personalment il-Bank u hemm jiddepożita l-flus li ikollu jagħti lill-Pool u jieħu l-irċevuta mill-Bank, kien ċar illi d-dokument 'B' kien ikun l-irċevuta li kellu d-dritt iżomam f'idejhi min iħallas bhala dokument ta' diskariku, għax il-pagament huwa jkun għamlu lill-Bank bhala mandatarju tal-Pool. Għalhekk il-Bank kien iqiegħed il-bolli "ad valorem" skond l-art. 82 ta' l-istess liġi;

Tikkunsidra ;

Illi s-sitwazzjoni kkomplikata ruħha meta d-distributuri bdew iħallsu permezz ta' cheque, għaliex allura bdew iħallu ċ-cheque f'idejha l-iskrivan, dan jagħtihom id-dokument 'A' u d-"delivery order", u mbagħad meta jingħibu ċ-cheques il-messaggier imur jiddepożita dawk iċ-cheques il-Bank. Izda dan id-depożitu ma kienx ikun minn għand il-Pool, izda l-messaggier kien jagħxi bhala mandatarju ta' kull wieħed mid-distributuri. Infatti rriżulta mid-diversi dokumenti eżibiti mill-appellati illi l-irċevuta li jagħti l-Bank m'hijiex globali għad-depożiti kollha, salvi ċerti każijiet speċifiċi, izda jsir depożitu għal kull distributur għall-ammont li gie mħallas minnu, u l-Bank jirrilaxxa l-irċevuta fuq iċ-"chit" ta' kull depożitu, bollata "ad valorem", mentri normalment il-Bank kien jimbolla l-irċevuta bil-boll ta' żewġ soldi. Id-dokumenti in kwistjoni, dokumenti 'A' u 'B', jirriferrixxu għal depożitu li sar hekk mill-messaggier għal ċertu Paul Micallef, li kien ħallas permezz ta' cheque u ħalla l-flus għal bolli, liema valur ta' bolli ġew mill-Bank imwaħħla fuq iċ-"chit" li l-Bank jirrilaxxa bhala irċevuta lil dak id-distributur li permezz tal-messaggier kien qiegħed jagħmel id-depożitu favur tal-Pool. Veru huwa illi dawk l-irċevuti li jħalli l-Bank ma kellhomx ikunu f'idejha il-Pool, izda f'idejha kull distributur li jagħmel id-depożitu, izda, kif tajjeb irriteniet l-Ewwel Qorti, dan kien dritt tad-distributur, li ma eżerċitaħx forsi għax ma gie lanqas debitament infurmat mir-rappreżentanti tal-Pools, kif kellu jsir, speċjalment meta d-distributuri kienu jħallsu huma lill-Bank u jergħu jagħtu l-irċevuta lill-Pool; ir-rappreżen-

tantu ta' dan kienu fid-dover li jinfurmaw lid-distributori illi daww li-ricevuti tal-Bank huma tad-distributori u mhux tal-Pool. Izda din li-irregolarità ma tistax tiddel in-natura tad-dokument, għaliex la darba d-depożitu li qiegħed isir fil-Bank mhuwiex, għar-raġunijiet fuq miġjuba, depożitu tal-Pool, iżda depożitu ta' kull distributtur permezz tal-messaggier tal-Pool bħala mandatarju tad-distributtur, li-ricevuta vera ta' dak il-filas hija dik li jirrilaxxa l-Bank favur id-distributtur, debitament bollata "ad valorem" skond dak li jgħid l-art. 82 tal-Ligi fuq imsemmija;

Tikkunsidra ;

Uli għallhekk id-dritt tal-boll gie debitament imballas, għax jidher li sar fi-ricevuta tal-Bank dokument 'B', u b'dan il-mod l-erarju mhuwiex preġudikat, salvi l-każijiet fejn id-depożiti jkunu globali, li mhijiex haġa li għandha tiġi eżaminata f'din il-kawża, għax, kif intqal iżjed 'il fuq, id-depożitu li għamel l-ius unni Paul Micallef kien preċizament għas-somma minnu mballas, u allura, kif tajjeb irriteriet l-Ewwel Qorti, kieku d-dokument 'A' kellu jkun anki bollat "ad valorem", min jirreċivi l-flus ikoillu jqiegħed il-valur tal-bolli għal darbteju f'zewġ ircevuti għall-istess pagament. Veru huwa wkoll illi mill-mument illi d-distributtur ihallas ié-cheque u jirreċivi d-dokument 'A' bil-kliem "amount paid in at the Bank" u l-mument tad-depożitu effettiv fil-Bank, li jhalli li-ricevuta, id-distributtur ikollu f'idejh id-dokument 'A' li juri li huwa hallas, iżda dak id-dokument għal dak il-perjodu jkun "pro memoria"; u kif gie ritenut fis-sentenza citata mill-Ewwel Qorti, "una dichiarazione di ricevuto denaro per tassa rilasciata dal messo comunale al contribuente, per semplice ricordo provvisoriamente e da sostituirsi poi dalla matrice dell'esattore, non opera liberazione, e quindi la mancanza del bollo alla medesima non costituisce una contravvenzione" (Kassaz. ta' Ruma, 6, 3, 1878, citata fis-sentenza appellata) ;

Tikkunsidra ;

Uli lanqas hija applikabili s-sentenza ta' dina l-Qorti in re "Onor. L. Galea vs. Muscat" tat-22 ta' Marzu 1945, għa-

liex f'dak il-każ ma kienu hemm id-depożitu tal-Bank, iżda d-dokument 'A' għall-finijiet kollha tal-partijiet kien qiegħed jirrappreżenta vera u proprja liberazzjoni;

Tikkunsidra;

Illi l-kap ta' l-ispejjeż għandu jigi moderat, sew għannatura tal-kwistjoni involuta sew għalhekk id-dokument 'A' kellu l-apparenza ta' rċevuta minhabba l-fatt irregolari, kif intqal iżjed 'il fuq, illi l-rċevuta tal-Bank tibqa' f'idejn il-Pool, haġa li ma għandhiex tkun, għax dik hija tad-distributuri;

Għal dawn ir-raġunijiet;

Tirrespingi l-appell ta' l-attur nomine fil-meritu u għalhekk fil-meritu tikkonferma s-sentenza li minnha hemm appell, iżda tirrifirma dik is-sentenza fil-kap ta' l-ispejjeż, u tordna illi l-ispejjeż taż-żewġ istanzi ma jgħux taxxati bejn il-partijiet, iżda d-dritt tar-reġistru jgħallas mill-attur appellant. U f'dan is-sens tirrifirma s-sentenza li minnha hemm appell.
